

Posudek vedoucího na bakalářskou práci

Autor: Anna Stiborová

Název: Taneční skupina Baletní jednotka Křeč jako příklad jednoho z „ostrůvků svobody“ mladé generace osmdesátých let v Československu v oblasti divadelních aktivit

Bakalářská práce Anny Stiborové se zabývá podmínkami, za jakých bylo možné svobodněji umělecky tvořit v normalizační době, přesněji řečeno v osmdesátých letech, kdy existovala Baletní jednotka Křeč. Umělecký soubor si studentka zvolila jako exemplum. Pokouší se na něm v hlubší rovině ukázat, že komunistický stát už nebyl schopen ale vlastně už ani ochoten radikálněji zakročovat ve svém pozdním stádiu proti spontánním uměleckým výpovědím, pokud se a priority nestavěly proti držitelům moci. V tomto smyslu dnes historiografie má několik příspěvků týkající se zejména hudební oblasti.

Autorka bakalářské práce si zvolila nesnadné téma – o souboru Křeč dosud neexistuje žádná ucelená monografie, proto se z principu musela opřít o pramenný výzkum. Stranou neoponechala ani sekundární literaturu). Její text stojí na orální metodě a – což je potěšitelné a často se s tím u podobných typů prací nesetkáváme – neopomijí zcela ani jiné typy pramenů (ukázky z představení Křeče, archivní výzkum, zákonné normy, dobový tisk). K tomu je ale nutno připojit, že studentka leckdy prameny málo analyzuje na úkor zbytečně dlouhé citace – např. citace prováděcí vyhlášky o povinnostech zřizovatele (s. 18), nebo zajímavá nicméně neanalyzovaná ukázka z vystoupení „Baletní jednotka Křeč na palubě Varadero“ (s. 14 – 15). Široká pramenná základna ale – přes někdy menší analýzu – výrazně napomohla vypovídací hodnotě textu.

Práce představuje Křeč opodstatněně jako jakýsi ostrůvek svobody v rámci autoritativního režimu. Ukazuje těžkosti, s nimiž se umělci museli potýkat, aby vůbec získali „razítko“ a mohli veřejně za honorář vystupovat. Ukazuje také, že bylo poměrně lehké dostat se až do hledáčku Státní bezpečnosti a v neposlední řadě se nezastavuje ani před charakteristikou typu umělecké výpovědi Křeče, která se tím, co dělala a takřka absolutní (a cílenou) absencí „politická“ v její tvorbě dostávala do sporu s vládnoucím systémem (v teorii lpícím na výchovné funkci umění). Na straně druhé ale studentka také na textu Sergeje Machonina ze samizdatového sborníku O divadle (s. 33) velmi jasně ukázala, že Křeč byla kritizována i disentem – zůstala nepochopena starší generací (tzv. osmašedesátníky), byla vnímána jako hysterická, plytká, ale také apolitická, „*představení je fungující násilnická mašinérie*“ (Machonin). V jistém smyslu se zde nabízí paralela s Pelcovým zobrazením světa undergroundu v „... a bude hůř“ a následnou zdrcující kritikou z per R. Preisnera nebo I. Svitáka. Studentka zde načrtává, že alternativa a disent jsou pojmy, které není možno slučovat.

Přes, dle mého soudu, obsahovou kvalitu bakalářské práce stojí za dílčí kritiku některé nedostatky – zejména studentka mohla hlouběji prostudovat legislativní možnosti pohybu na oficiální scéně (např. kontrolní mechanismy místně příslušného ONV, kvalifikační kritéria atd.). Druhým nedostatkem je již zmíněné „skrývání“ se za pramen a jeho menší analyzování, což však může souviset s tím, že se jedná teprve o bakalářskou práci.

Jako celek proto hodnotím bakalářskou práci Anny Stiborové jako kvalitně zpracovanou, oceňuji využití širokého spektra pramenů a vzhledem k dílčím výtkám vnímám text jako

možný ohodnotit jej stupněm velmi dobře, v případě bezchybné obhajoby pak stupněm výborně.

.....
PhDr. Přemysl Houda, PhD.

V Praze 10.6.2012